

Zinka Zorko in Slovenski lingvistični atlas

Mojca Kumin Horvat, Januška Gostenčnik¹

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Novi trg 4, SI 1000 Ljubljana,
mojca.horvat@zrc-sazu.si, januska.gostencnik@zrc-sazu.si

DOI <https://doi.org/10.18690/um.ff.8.2022.2>

ISBN 978-961-286-684-6

V prispevku so predstavljene raziskave Zinke Zorko, ki so povezane s Slovenskim lingvističnim atlasom (SLA). Prikazan je njen neposredni prispevek k narečni zbirki za SLA. Dalje je narejen pregled diplomskih in magistrskih nalog, ki so na ljubljanski in mariborski univerzi nastale pod njenim mentorstvom. Izpostavljene so tiste, ki obravnavajo govore iz mreže za SLA in so lahko primerne za vključitev v gradivsko zbirko SLA.

Ključne besede: dialektologija, slovenska narečja, Slovenski lingvistični atlas, Zinka Zorko, geolingvistika

The paper presents Zinka Zorko's research on the Slovenian Linguistic Atlas (SLA) and demonstrates Zorko's contribution to the dialectal collection for SLA. The paper also focuses on an overview of diploma and master's theses which Zorko mentored at the University of Ljubljana and the University of Maribor. Those theses which address speeches from the SLA Network are emphasized and may be considered for the SLA material collection.

Keywords: dialectology, Slovenian dialects, Slovenian Linguistic Atlas (SLA), Zinka Zorko, geolinguistics

Uvod

Avtorici tega prispevka kot soavtorici sodelujeva pri pripravi že tretjega zvezka *Slovenskega lingvističnega atlasa* (dalje SLA), zato sva se odločili pregledati narečjeslovne raziskave Zinke Zorko in izpostaviti tiste, ki so bile kakorkoli povezane s SLA. Najprej naju je zanimal njen neposredni

¹ Prispevek je nastal na podlagi raziskovalnih rezultatov v okviru projekta i-SLA – Interaktivni atlas slovenskih narečij (L6-2628, 1. 9. 2020–31. 8. 2023), ki ga sofinancira ARRS pri programu P6-0038 (1. 1. 2004–31. 12. 2021).

prispevek k narečni zbirki za SLA, tj. njeni zapisi krajevnih govorov po Vprašalnici za SLA, kakor tudi njene splošne raziskave krajevnih govorov iz mreže za SLA. Nato sva pregledali narečjeslovne diplomske in magistrske naloge, ki so na ljubljanski in mariborski univerzi nastale pod njenim mentorstvom in obravnavajo krajevne govore na podlagi Vprašalnice za SLA. Izmed vseh relevantnih del sva nato naredili še ožji izbor in obravnavali le tista, v katerih so analizirani krajevni govori iz mreže za SLA. Zanimalo naju je, ali je popisana celotna Vprašalnica za SLA ali le delna (največkrat gramatični del), nato pa še, ali je v primeru, da za določen krajevni govor v zbirki za SLA že obstaja zapis, gradivo primerljivo in ustrezno za vključitev v gradivsko zbirko SLA. Relevantne diplomske naloge so bile tudi digitalizirane, s čimer se je dodatno obogatilo narečno gradivsko zbirko za SLA.

Gradivo

V narečni zbirki za Slovenski lingvistični atlas (SLA) se nahajajo trije zapisi Vprašalnice za SLA Zinke Zorko, pri čemer sta dva izmed njih zapisana v zvezku (tj. kozjaški krajevni govor Lučane – Leutschach (T360), zapisan leta 1985, in prekmurski krajevni govor Žetinci – Sichelendorf (T414), zapisan leta 1988, eden pa je na kartotečnih listkih, tj. severnopohorsko-remšniški krajevni govor Zgornja Kapla (T055), zapisan leta 1960.

Zapisi Zinke Zorko v gradivski zbirki za Slovenski lingvistični atlas

Zapis krajevnega govora Kapla na Kozjaku

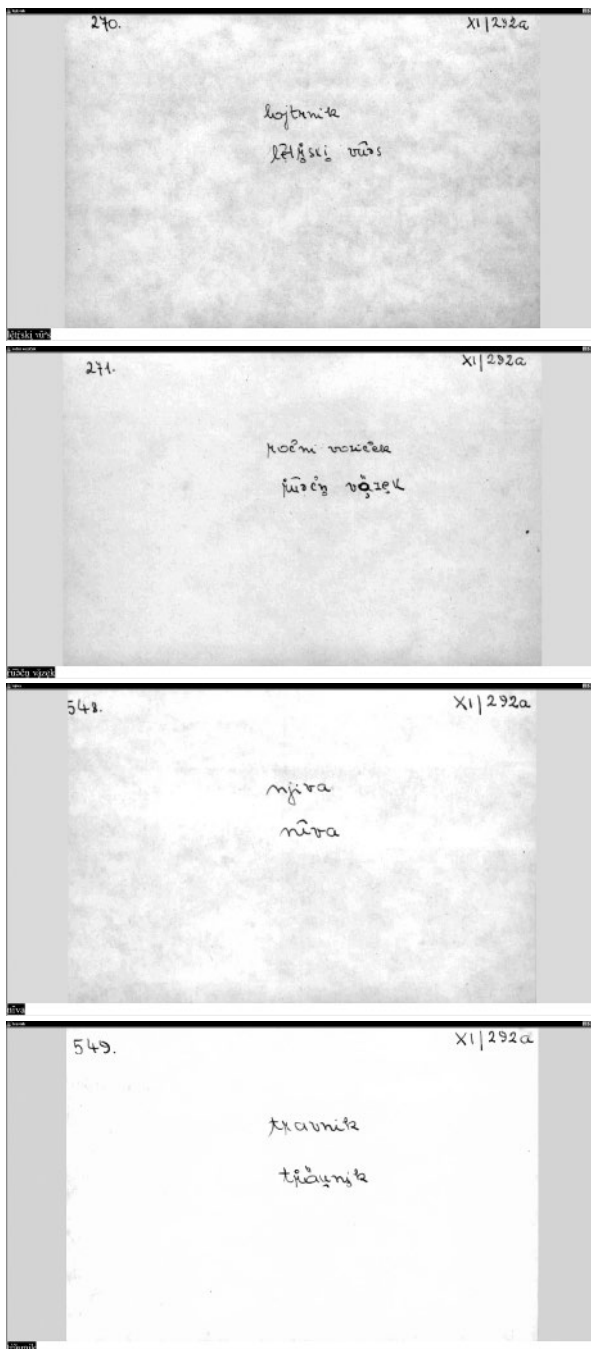
Zinka Zorko je kot absolventka slavistike v študijskem letu 1960/61 sistematično raziskovala svoj domači krajevni govor, tj. govor Kaple na Kozjaku, ki ga uvrščamo v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine. Zapis je eden njenih prvih terenskih zapisov narečnega gradiva, ki je nastal pod mentorstvom Tineta Logarja na podlagi Vprašalnice za SLA. Odgovori na vprašanja so v rokopisu zapisani na okrog 900 listkov, ki so oštevilčeni in urejeni po zaporednih številkah vprašanj iz Vprašalnice. V desnem zgornjem kotu listkov je krajevna oznaka XI/292a, ki predstavlja staro označbo kraja Zgornja Kapla v mreži krajev za SLA, in sicer njen prvi del kaže na XI. sektor oz. pokrajino

(Štajerska),² predvideno v Ramovševi mreži, številka 292a pa nas informira, da krajevni govor ni bil predviden že v Ramovševi mreži (t. i. »stari mreži«), pač pa je bil dodan k prvotno predvidenemu govoru Lučane (z izhodiščno številko 292, nova T360), nova označba iz aktualne mreže krajev, ki je T055, pa na listkih še ni zapisana, saj je bila vzpostavljena šele v letih 1982–1984 (Benedik 1999: 18). Gradivo je zapisano v starejši, t. i. Ramovševi transkripciji (npr. *lâs* ‘las’, *glabôja* ‘lobanja’, *čęęlo* ‘čelo’, *nûasnyca* ‘nosnica’, *žnôble* ‘ustnica’). Na večini listkov so tako zapisane narečne ustreznice knjižnim iztočnicam, medtem ko so na nekaterih listkih zapisane celotne paradigme samostalniške in pridevniške besede ali glagola, npr.:

- listek št. 8 z vprašanjem *uho* – ednina: *ûxa* (f.) (N), *ûxę* (G), *ûxj* (D), *ûxo* (A), *pър ûxj* (L), z *ûxo* (O); dvojina: *ûxj* (N), *ûx* (G), *ûxama* (D), *ûxj* (A), *ûxęx* (L), z *ûxama* (O); množina: *ûxę* (N), *ûx* (G), *ûxam* (D), *ûxę* (A), *ûxęx* (L), *ûxęmј* (O);
- listek št. 188 z vprašanjem *mleti* – *mleĳt*; *mlęjem*, -eš, -e, -ema, -eta, -eta, -emo, -ete, -ejo; *sъ mlęu*, *mleĳla*, *mlęlj*; *zamlęĳna môka*, je *zamlĳto*;
- listek št. 834 z vprašanjem *dober* – ednina: m. sp. *doĳber*, *dârĳga*, *dâręmo*, *dârĳga*, *dâręm*; z *dârĳm*; ž. sp. *dârâ*, -e, -j, -o, -j, -o; dvojina: m. sp. *dârâ*, *dârĳx*, *dârĳma*, *dârâ*, *dâręx*, *dârĳma*; ž. sp. *dârâ*, -j, -dârĳx, *dârĳma*, *dârĳ*, *dâręx*, *dârĳma*; množina: m. sp. *dârĳ*, *dârĳx*, *dârĳm*, *dârę*, *dâręx*, *dâręmi*; ž. sp. *dârę*, *dârĳx*, *dârĳm*, *dârę*, *dârĳx*, *dârĳmi*.

Listkovno gradivo je pospremljeno še s prav tako rokopisnim zvezkom, v katerem je opis krajevnega govora Zgornja Kapla. Zapisovalka je tukaj navedena še z deklinškim priimkom, tj. Zinka Leb, krajevni govor pa kot Kapla na Kozjaku, ki je neformalno skupno ime za Spodnjo in Zgornjo Kaplo. V uvodnem poglavju so navedene demografske, geografske, gospodarske in zgodovinske značilnosti Kaple na Kozjaku. V jedrnem delu so najprej na podlagi Ramovševe literature navedene temeljne značilnosti remšniškega narečja, pri čemer Zinka Zorko že na začetku primerjalno navaja razlikovanja med Ramovševo literaturo in svojimi lastnimi raziskavami. Glede na to da se govor nahaja na meji med štajersko in koroško narečno skupino, so navedene tako koroške kot štajerske značilnosti govora. Zamejen je zemljepisni obseg kapelskega govora, ki je v prilogi grafično začrtan tudi na zemljevidu. Na osmi strani se začenja poglavje Vokalizem,

² Uvrstitev v sektorje oziroma pokrajine velikokrat ne sovпада z uvrstitvijo v narečno skupino.

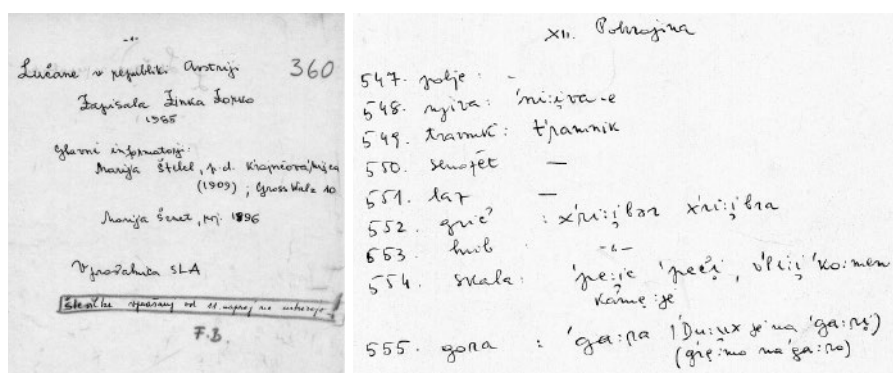
Slike 1–4: Rokopisno listkovno gradivo za krajevni govor Zgornja Kapla (SLA T055)

kjer so analizirani razvoji in odrazi psl. *ɔ* in *ɔ*, nosnikov *ɛ* in *o*, *ě*, *o*, *e*, *i*, *u*, *a*. Sledijo obravnave kratkega vokalizma in konzonantizma, morfološke samostalnika, pridevnika in glagola. Posebno poglavje je posvečeno zaimkom. Sledijo še kratke obravnave prislova, členka in veznika, na koncu tudi skladnje. Sklepnemu poglavju sledi kratko etnološko poglavje z opisom značilnosti stanovanjskega in gospodarskega poslopja na Kapli ter opis stavev, ki so jih tukaj uporabljali za tkanje lanenega platna. V prilogi so skice orodja domače obrti z narečnimi poimenovanji sestavnih delov, fotografije bivalnih in gospodarskih poslopij ter stavev.

Zapis krajevnega govora Lučane – Leutschach

Narečno gradivo v zamejskem krajevnem govoru Lučane – Leutschach (SLA T360) je Zinka Zorko zbrala petindvajset let po tem, ko je kot absolventka popisala narečje domačega krajevnega govora Zgornje Kaple (T055). Leta 1985 zapisano gradivo je zbrano v zvezku in zapisano v novi narečni transkripciji, npr. *'ši:ɔnjɔk* 'vrat', *'garla* (ž) 'grlo', *pot'po:zyx* 'pazduha', *'ba:dʃ* 'meča'.

Točka Lučane je bila za SLA predvidena že v prvi Ramovševi mreži pod zaporedno št. 267. Po preštevilčenju mreže zaradi dodajanja novih krajev so Lučane v končni Ramovševi mreži imele zaporedno številko 292, v aktualni mreži pa so označene s številko 360.

Sliki 5–6: Rokopisno gradivo za krajevni govor Lučane – Leutschach (SLA T360)

Tako kot krajevni govor Zgornje Kaple spada tudi govor kraja Lučane v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine; kraja sta drug od drugega oddaljena dobrih deset kilometrov, le da je Zgornja Kapla

znotraj meja Republike Slovenije, Lučane – Leutschach pa izven, in sicer na avstrijskem Štajerskem.

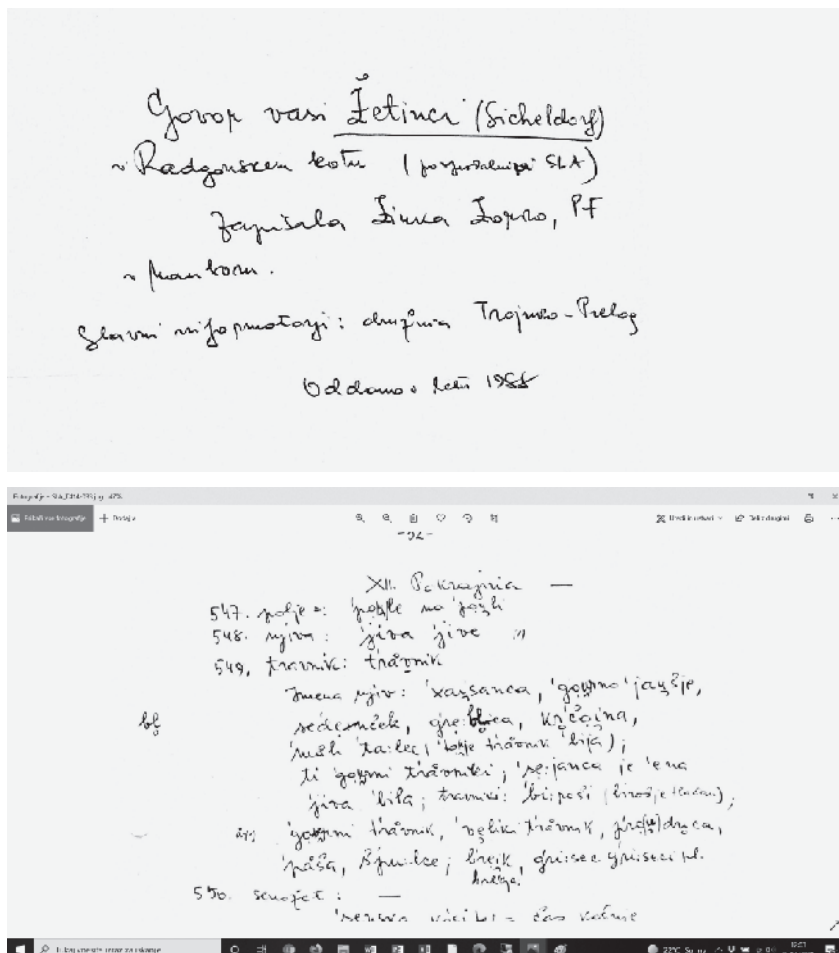
Na 42 straneh je tako zapisana celotna Vprašalnica za SLA, ki jo je Zorko zapisala pri nekaj informatorjih, med katerimi sta bili glavni Marija Štelcl (po domače *K'rajnčova 'Miica*), rojena leta 1909, stanujoča v kraju GrossWalz, in Marija Šemet, rojena leta 1896. Na zadnji strani zapisa je pripisana opomba »*Glej prilogo Duhovski govor – fonološka, morfološka in skladijska študija*«, iz česar sklepamo, da je zapisani govor na glasoslovni, oblikoslovni in skladijski ravnini podoben ali enak govoru Svetega Duha na Ostrem Vrhu.

Zapis krajevnega govora Žetinci – Sieldorf

Leta 1988 je Zinka Zorko raziskovala še en zamejski krajevni govor na avstrijskem Štajerskem, in sicer krajevni govor Žetinci – Sieldorf, ki se nahaja v Radgonskem kotu in v skladu s klasifikacijo spada v prekmursko narečje panonske narečne skupine. Gre za govor, ki ga Ramovš ni predvidel za mrežo za SLA, niti ni bil predviden po preureditvi krajev in vzpostavitvi nove mreže, pač pa je bil vključen v mrežo za SLA šele v procesu priprave drugega zvezka SLA, tj. med letoma 2013 in 2016. Sodelavci Dialektološke sekcije ISJ FR ZRC SAZU smo sprva gradivo za ta krajevni govor zapisovali sami,³ nato pa nam je zapis svoje celotne vprašalnice na 63 straneh podarila Zinka Zorko.

Fonetična transkripcija je, tako kot pri prejšnjem zapisu, nova, npr.: *'jüžina* 'malica', *sproto'lejtje* 'pomlad', *po'vitica* 'potica', *z'darvãje* 'poroka'. Na naslovnici zapisa je dodan metapodatek o glavnih informatorjih, ki so bili člani družine Trojnko – Prelog. Zanimivost zapisa je zapisovanje dolgih samoglasnikov v zadnjih ali edinih besednih zlogih, saj jih je zapisovalka sprva zapisala z dolžinami, nato pa te naknadno prečrtala.

³ Gradivo za pomensko polje *kmetija* sta v letu 2014 zapisala Mojca Kumin Horvat in Matej Šekli, gradivo za pomensko polje *kmetovanje* pa je v letu 2017 zapisala Mojca Kumin Horvat.

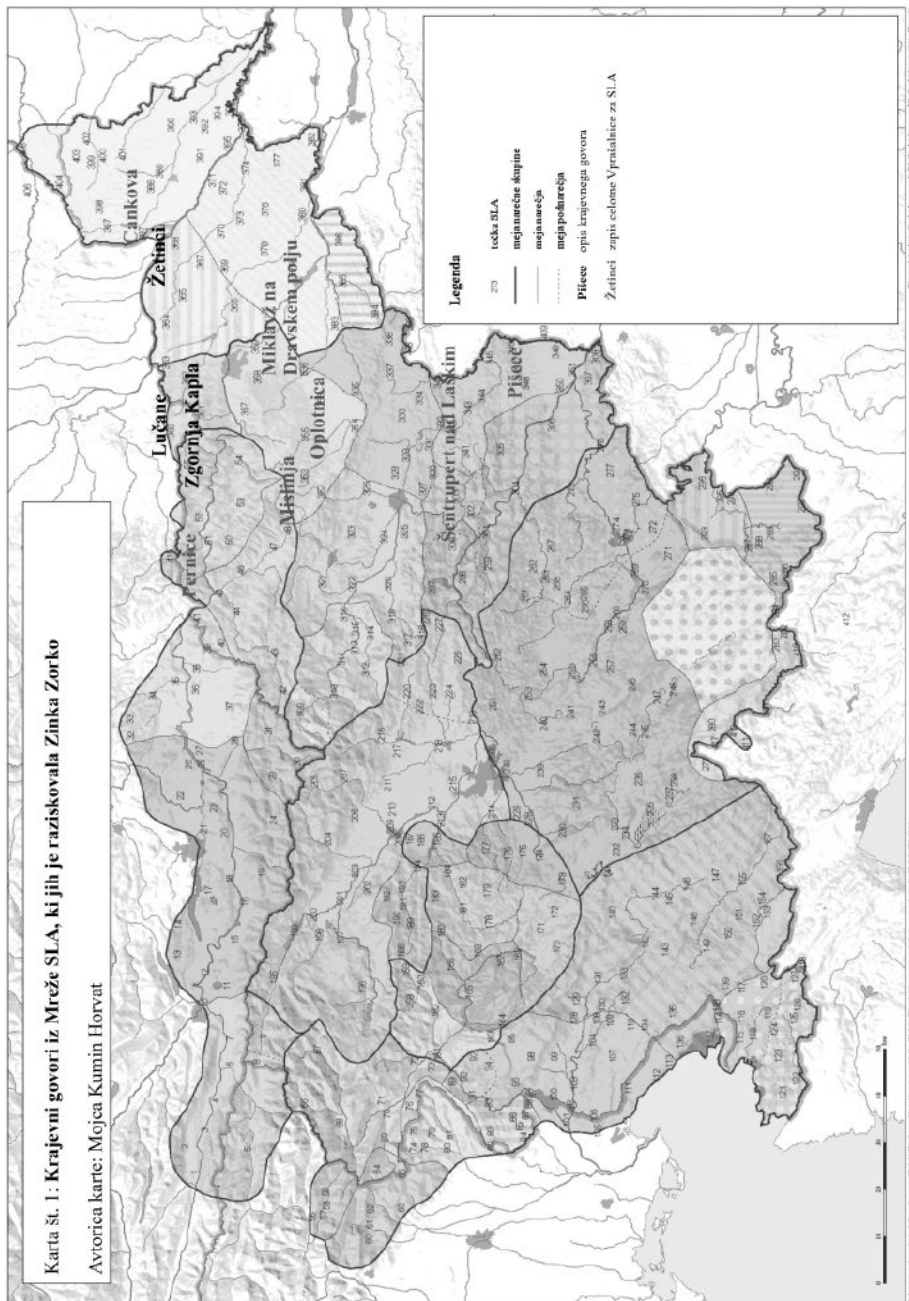

Slike 7-8: Rokopisno gradivo za krajevni govor Žetinci – Sicheldorf (SLA T414)

Raziskave krajevnih govorov iz mreže krajev za Slovenski lingvistični atlas

Poleg omenjenih treh krajevnih govorov, katerih zapise celotne Vprašalnice hrani Dialektološka sekcija ISJFR ZRC SAZU v Ljubljani, je Zorko raziskovala še druge krajevne govore, ki spadajo v mrežo krajev za SLA, vendar v zbirki za SLA zanje nimamo njenih zapisov Vprašalnice. Objave, v katerih so obdelani krajevni govori, navajamo po zaporednih številkah krajevnih govorov iz mreže krajev za SLA.

Prvi izmed njih je krajevni govor Mislinje (SLA T048), ki ga je leta 2010 predstavila v članku *Mislinjski govor* v zborniku občine Mislinja.

Karta št. 1: Krajevni govori iz mreže SLA, ki jih je raziskovala Zinka Zorko

Drugi je krajevni govor Pernic (SLA T049), ki ga je leta 1988 predstavila v članku *Perniški govor* v reviji Wiener slawistischer Almanach.

Govor Kaple na Kozjaku (T055) je raziskan v razpravi, ki je bila leta 1990 objavljena v znanstveni publikaciji ob 10-letnici Katedre za slovenski jezik in književnost na Visoki učiteljski šoli v Szombathelyu na Madžarskem.

Štajerski krajevni govor Šentruperta nad Laškim (T330) je bil leta 2007 opisan v *Laškem zborniku*.

Glasoslovje krajevnega govora Pišce (T347) je bilo opisano leta 2007 v članku *Glasoslovje v kozjansko-bizeljskem narečju* (Lesično, Pišce, Kapele), leta 2014 pa v članku *Kozjansko-bizeljsko narečje – glasoslovje pišečkega govora*, ki ga je Zorko objavila kot gradivo za okroglo mizo Slovensko slovaropisje, ki se je leta 2014 odvila na Pleteršnikovi domačiji.

Krajevni govor Oplotnice (SLA T355) je bil zlasti z vidika leksike leta 1990 opisan v članku za *Zbornik Občine Slovenska Bistrica*.

Krajevni govor Miklavža na Dravskem polju (SLA T359) je bil leta 2001 opisan v članku za *Zbornik Občine Miklavž na Dravskem polju*.

V treh člankih je bil obravnavan krajevni govor Cankove (SLA T387), in sicer sta bila leta 2003 v zborniku *Avgust Pavel* najprej obdelana oblikoslovje in leksika, leta 2008 je bil v članku *Prekmursko ravensko podnarečje na Cankovi govor* obdelan širše, leta 2017 pa prav tako leksika v članku *Narečno besedje po Slovenskem lingvističnem atlasu v cankovskem govoru*, ki je objavljen v zborniku Avgust Pavel med Slovenci, Madžari in Avstrijci.

Krajevni govor vasi Žetinci (SLA T414) v avstrijskem Radgonskem kotu pa je bil obširno obravnavan v Slavistični reviji. Razprav, ki obravnavajo krajevne govore, ki niso vključeni v mrežo krajev za SLA, tukaj ne bomo navajali, čeprav je iz osebne bibliografije Zinke Zorke razvidno, da jih je več kot štirideset.

Diplomske naloge z zapisi krajevnih govorov iz mreže SLA

Pot pridobivanja narečjeslovnih diplomskih in magistrskih nalog, ki so nastale pod mentorstvom Zinke Zorko, se je začela s pregledovanjem osebne bibliografije Zinke Zorko v sistemu Cobiss, iz katere sva izpisali vse študentske diplomske in magistrske naloge, kjer je bil v samem naslovu naveden (obravnavan) krajevni govor oz. vsaj obravnavano območje. Nato sva preverili, ali gre za krajevne govore, ki so vključeni v mrežo za SLA (ali vsaj v neposredno bližino določenega kraja iz mreže).

Naloge so se fizično nahajale na treh mestih, in sicer v Osrednji humanistični knjižnici na Oddelku za slavistiko in Oddelku za slovenistiko

Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, (večji del) v Miklošičevi knjižnici Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, manjši del nalog pa v Digitalni knjižnici Univerze v Mariboru (DKUM), ki so prosto dostopne na spletu.

Najprej sva se podali v OHK FF v Ljubljani in pregledali tamkajšnje naloge ter popisali njihovo vsebino. V kolikor je šlo v nalogi za zbiranje gradiva po Vprašalnici za SLA, sva nalogo dali v skeniranje in nato v arhiviranje v Dialektološki sekciji ISJFR ZRC SAZU. Nato sva se odpravili v Miklošičevo knjižnico FF v Mariboru, kjer sva si izposodili vse relevantne diplomske naloge, jih pregledali in popisali vsebino. Naredili sva izbor nalog, ki smo jih nato digitalizirali in arhivirali v Dialektološki sekciji.

Medtem sva bili opozorjeni, da se na Univerzitetni knjižnici Maribor (UKM) nahaja del zapuščine Zinke Zorko, kjer bi morda lahko našli tudi kaj povezanega s SLA. Odpravili sva se tja, kjer so že imeli narejen celoten popis zapuščine. Na UKM sva pridobili še tri uporabne skenograme analiz krajevnih govorov iz mreže za SLA.

Osrednja humanistična knjižnica Oddelka za slavistiko in Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (OHK)

V OHK FF v Ljubljani se nahaja pet diplomskih nalog.

- (1) Krajevni govor Ribnice na Pohorju (SLA T053), ki spada v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1989 obdelala Sergeja Kovše. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila, besedje in zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA že obstaja zapis Tineta Logarja iz leta 1955, vendar je gradivsko pomanjkljiv, zato bo na novo pridobljena diplomska naloga velika pridobitev. Digitalizirano.
- (2) Krajevni govor Dekani (SLA T118), ki spada v rižansko podnarečje istrskega narečja primorske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1989 obdelala Tea Race. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila, besedje ter zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA obstajata sicer že dva zapisa za SLA. Digitalizirano.
- (3) Krajevni govor Medane (SLA T084), ki spada v briško narečje primorske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1994 obdelala dialektologinja Danila Zuljan Kumar. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila ter zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA že obstaja zapis Tineta Logarja iz leta 1956, vendar je gradivsko pomanjkljiv, zato bo na novo pridobljena diplomska naloga velika pridobitev. Digitalizirano.

- (4) Krajevni govor Zabukovja nad Sevnico, ki spada v sevniško-krško podnarečje posavskega narečja štajerske narečne skupine, je v svoji magistrski nalogi leta 2000 obdelala jezikoslovka Melita Zemljak Jontes. Naloga obravnava glasoslovje in naglas, vsebuje pa opis govora in narečna besedila. Opisan krajevni govor sicer ni v mreži SLA, najbližja SLA točka je Sevnica (SLA T304), za katero že obstajata dva zapisa, tako da bo gradivo iz te naloge morda lahko služilo kot (kontrolno) dopolnilo. Digitalizirano.
- (5) Krajevni govor Križevcev (SLA T400), ki spada v prekmursko narečje panonske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1995 obdelala Samia Žunič. Naloga vsebuje zgolj kratek opis govora in besedotvorne značilnosti. V zbirki SLA že imamo popolni zapis Vprašalnice za SLA, tako da digitalizacija te naloge ni bila potrebna.

Miklošičeva knjižnica Filozofske fakultete Univerze v Mariboru (MK FF UM)

V Miklošičevi knjižnici Filozofske fakultete Univerze v Mariboru se nahaja daleč največ diplomskih nalog, ki so nastale pod mentorstvom Zinke Zorko, saj je tam poučevala od leta 1961 (na takratni Pedagoški fakulteti). Na tem mestu predstavlja izbrane diplomske naloge govorov, ki so vključeni v mrežo za SLA.

- (1) Krajevni govor Pameč (SLA T046), ki spada v mežiško narečje koroške narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2007 obdelala Irena Rubin Smolar. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila ter delni zapis Vprašalnice za SLA, in sicer gramatični del (vprašanja od 700 dalje). Sicer imamo v gradivski zbirki za SLA že en obstoječi zapis Tineta Logarja iz leta 1952, kljub temu pa je ta nov zapis zelo dobrodošel v zbirki za SLA kot dopolnitev k prvemu predvsem zaradi opisa govora in besedil. Digitalizirano.
- (2) Krajevni govor Mislinje (SLA T048), ki spada v mežiško narečje koroške narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2003 obdelala Leja Oder. Naloga v knjižnici ni bila najdena.
- (3) Krajevni govor Vuzenice (SLA T051), ki spada v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1998 obdelala Mira Krajnc Ivič. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila, besedje, razporejeno po tematskih poljih, kar je lahko uporabno tudi kot leksična dopolnitev pri gradivu za SLA. Digitalizirano.

- (4) Krajevni govor Radeč (SLA T301), ki spada v sevniško-krško podnarečje posavskega narečja štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2002 obdelala Polona Starič. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila ter delni zapis Vprašalnice za SLA, in sicer gramatični del (vprašanja od 700 dalje). V gradivski zbirki za SLA sicer že obstaja zapis Tineta Logarja iz leta 1956, vendar bomo tudi tega vključili v zbirko SLA. Digitalizirano.
- (5) Krajevni govor Šentruperta nad Laškim (SLA T330), ki spada v laško podnarečje posavskega narečja štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2000 obdelala Bernarda Trdin. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila ter delni zapis Vprašalnice za SLA, in sicer gramatični del (vprašanja od 700 dalje). V gradivski zbirki za SLA že obstaja delni zapis Tineta Logarja iz leta 1954, vendar je gradivsko pomanjkljiv, zato bo na novo pridobljena diplomska naloga velika pridobitev. Digitalizirano.
- (6) Krajevni govor Slivnice (SLA T331), ki spada v srednještajersko narečje štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1985 obdelala Polonca Debelec. Naloga vsebuje zgolj opis govora. V zbirki SLA že imamo popolni zapis Vprašalnice za SLA, tako da digitalizacija te naloge ni bila potrebna.
- (7) Krajevni govor Kapel (SLA T349), ki spada v kozjansko-bizeljsko narečje štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2002 obdelala Andreja Radetič. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila ter zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA zaenkrat obstaja le delni zapis za SLA, in sicer za SLA zvezke 1–3, zato bo na novo pridobljena diplomska naloga velika pridobitev. Digitalizirano.
- (8) Krajevni govor Keblja (SLA T355), ki spada v južnopohorsko narečje štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1991 obdelala Danica Korošec. Naloga vsebuje zapis celotne Vprašalnice za SLA in je bila že predhodno digitalizirana ter vključena v gradivsko zbirko SLA.
- (9) Krajevni govor Miklavža na Dravskem polju (SLA T359), ki spada v južnopohorsko narečje štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2001 obdelala Leonida Domajnko. Naloga vsebuje opis govora, narečno besedilo in zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA že obstajata dva zapisa za SLA. Digitalizirano.
- (10) Krajevni govor Zgornjega Slemena (SLA T361), ki spada v kozjaško podnarečje štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta

- 2006 obdelala Mihaela Fike. Naloga vsebuje zapis celotne Vprašalnice za SLA in je bila že predhodno digitalizirana in vključena v gradivsko zbirko SLA.
- (11) Krajevni govor Vidma ob Ščavnici (SLA T370), ki spada v prleško narečje panonske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1995 obdelala Anica Bratuša. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila in zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA obstajajo sicer že trije zapisi za SLA. Digitalizirano.
 - (12) Krajevni govor Žetal (SLA T384), ki spada v haloško narečje panonske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2004 obdelala Simona Horvat. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila in besedje, razvrščeno po tematskih poljih, kar je lahko uporabno tudi za SLA, glede na to da se v gradivski zbirki za SLA zaenkrat nahaja le delni zapis za SLA, in sicer za SLA zvezke 1–3. Digitalizirano.
 - (13) Krajevni govor Cankove (SLA T387), ki spada v prekmursko narečje panonske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 1993 obdelala Marija Gere. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila in zapis celotne Vprašalnice za SLA. V gradivski zbirki za SLA zaenkrat obstaja le delni zapis za SLA, in sicer za SLA zvezke 1–3, zato bo na novo pridobljena diplomatska naloga velika pridobitev. Digitalizirano.
 - (14) Krajevni govor Radvanj – Rothweina (SLA T415), ki spada v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2010 obdelala Marjeta Placet. Naloga vsebuje opis govora, narečna besedila in zapis celotne Vprašalnice za SLA in je bila že predhodno digitalizirana ter vključena v gradivsko zbirko SLA.
 - (15) Krajevna govora Gradišča in Schlossberga, ki spadata v severnopohorsko-remšniško narečje koroške narečne skupine, sta v svojih diplomskih nalogah leta 2005 obdelali Barbara in Metka Volmajer. Prva naloga vsebuje opis glasoslovja in oblikoslovja, druga pa opisuje skladnjo in besedje oz. delni zapis po Vprašalnici za SLA (besedje za sadovnjak, vrt, polje, živali). Obravnavana krajevna govora sicer nista točki SLA, vendar se kraja nahajata v neposredni bližini kraja Lučane – Lutschach (SLA T360), tako da lahko služita kot kontrolni točki. Digitalizirano.

Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru (DKUM)

Poleg diplomskih nalog, ki so bile pridobljene v Miklošičevi knjižnici Filozofske fakultete Univerze v Mariboru in jih nato digitalizirali na Inštitutu za

slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, so bile pregledane še relevantne diplomske naloge, ki so dostopne preko portala Digitalna knjižnica Univerze v Mariboru.

- (1) Krajevni govor Lokavec pri Rimskih Toplicah (SLA T302), ki spada v laško podnarečje posavskega narečja štajerske narečne skupine, je v svoji diplomski nalogi leta 2011 obdelala Janja Klenovšek, in sicer so analizirane glasoslovna, oblikoslovna, skladenjska, besedotvorna in leksična podoba. Čeprav imamo v gradivski zbirki za SLA za ta krajevni govor že zapis Martine Orožen iz leta 1962, se zdi pomembno v zbirko vključiti še en, prav tako popolni, zapis celotne vprašalnice za SLA, tudi zato, ker gre za skoraj 50 let razlike med nastankom obeh zapisov in s tem za priložnost kontrastivne primerjave razvoja govora.
- (2) Krajevni govor Zgornje Kungote (SLA T362), ki spada v kozjaško narečje južnopohorskega narečja štajerske narečne skupine, je obdelan v dveh diplomskih nalogah, in sicer ga je leta 2009 obravnavala Daniela Golob, ki je obdelala glasoslovje, oblikoslovje in leksiko, zadnje na podlagi Vprašalnice za Historično-lingvistično-etnografski atlas Furlanije - Julijske krajine (ASLEF). Gradivo, zbrano na podlagi druge vprašalnice, je zaradi primerljivega besedišča vendarle ustrezno kot kontrolno gradivo za SLA. Drugi zapis govora je leta 2013 prav tako na več jezikovnih ravninah opisala Metka Roj, ki je zapisala celotno Vprašalnico za SLA. V tem diplomskem delu gre sicer za drug kraj, tj. Kozjak nad Pesnico, ki spada h krajevni govoru Kungote, vendar pa so bili informatorji v času zgodnje socializacije močno povezani z obema krajema – v enem so živeli, v drugega so hodili v osnovno šolo.
- (3) V sklopu magistrskega dela Majde Marije Lesjak iz leta 2015 je bil s pomočjo Vprašalnice za SLA analiziran krajevni govor Sv. Jerneja nad Muto, ki je sicer sosednji krajevni govor Pernicam (SLA T049), vendar ga zaradi medsebojnega razlikovanja v zbirki SLA lahko upoštevamo le kot kontrolni zapis.

Univerzitetna knjižnica Maribor (UKM)

Tudi v zapuščini Zinke Zorko, ki sva jo aprila 2021 pregledali v Univerzitetni knjižnici Maribor, sva iskali morebitne zapise govorov na podlagi Vprašalnice za SLA. Poleg množice različnega gradiva (npr. priprav na predavanja, osnutkov referatov, dokumentacije o izvolitvah ...) sva našli tri zapise govorov.

- (1) Rokopisni zapis govora Šafarsko kot dela krajevnega govora Razkrižje (SLA T375) je brez metapodatkov o zapisovalcu, letu zapisa in informatorjih. Gre za delni zapis vprašalnice, in sicer za vprašanja od 1–663, oz. za celoten leksični del brez gramatičnega. Zapis je najverjetneje nastal kot seminarska naloga, h kateri, kot piše v besedilu, spada tudi zvočni posnetek, ki pa ga zaenkrat nismo našli. V dosedanji zbirki za SLA imamo za krajevni govor Razkrižje že celoten zapis vprašalnice iz leta 1964, zapisovalke Jožice Tomašek, tako lahko to gradivo služi kot kontrolno pri preverbi leksičnih vprašanj. Digitalizirano.
- (2) Prav tako rokopisni je zapis krajevnega govora Sveti Tomaž (SLA T376), ki je nastal v sklopu diplomskega dela Nade Majcen leta 1986. Zapisana je celotna Vprašalnica za SLA, tako leksični kot gramatični del, na dvajsetih straneh so priložena tudi tri rokopisna transkribirana besedila treh informatorjev (Mojca, rojena 1978; Franc Belec, rojen l. 1907; M. Z., rojen leta 1965). Digitalizirano.
- (3) Popolnoma brez metapodatkov pa je tretji zapis govora, ki je sicer celoten zapis vprašalnice za SLA. Gre za zgleden tipkopis z novejšo fonetično transkripcijo tonemskega krajevnega govora. Iz vprašanja št. 172a *Ime vasi, v kateri se zapisuje*, razberemo podatek, da gre za Dolenjo vas. Glede na fonetične značilnosti, razvidne iz samega zapisa (primerjava z zapisom za SLA T191 Železniki), in po narejeni primerjavi z bibliografijo Zinke Zorko, pa se je vendarle dalo z gotovostjo ugotoviti, da gre za zapis selškega govora Dolenje vasi v bližini Železnikov Jane Rihtaršič iz leta 2005. Digitalizirano.

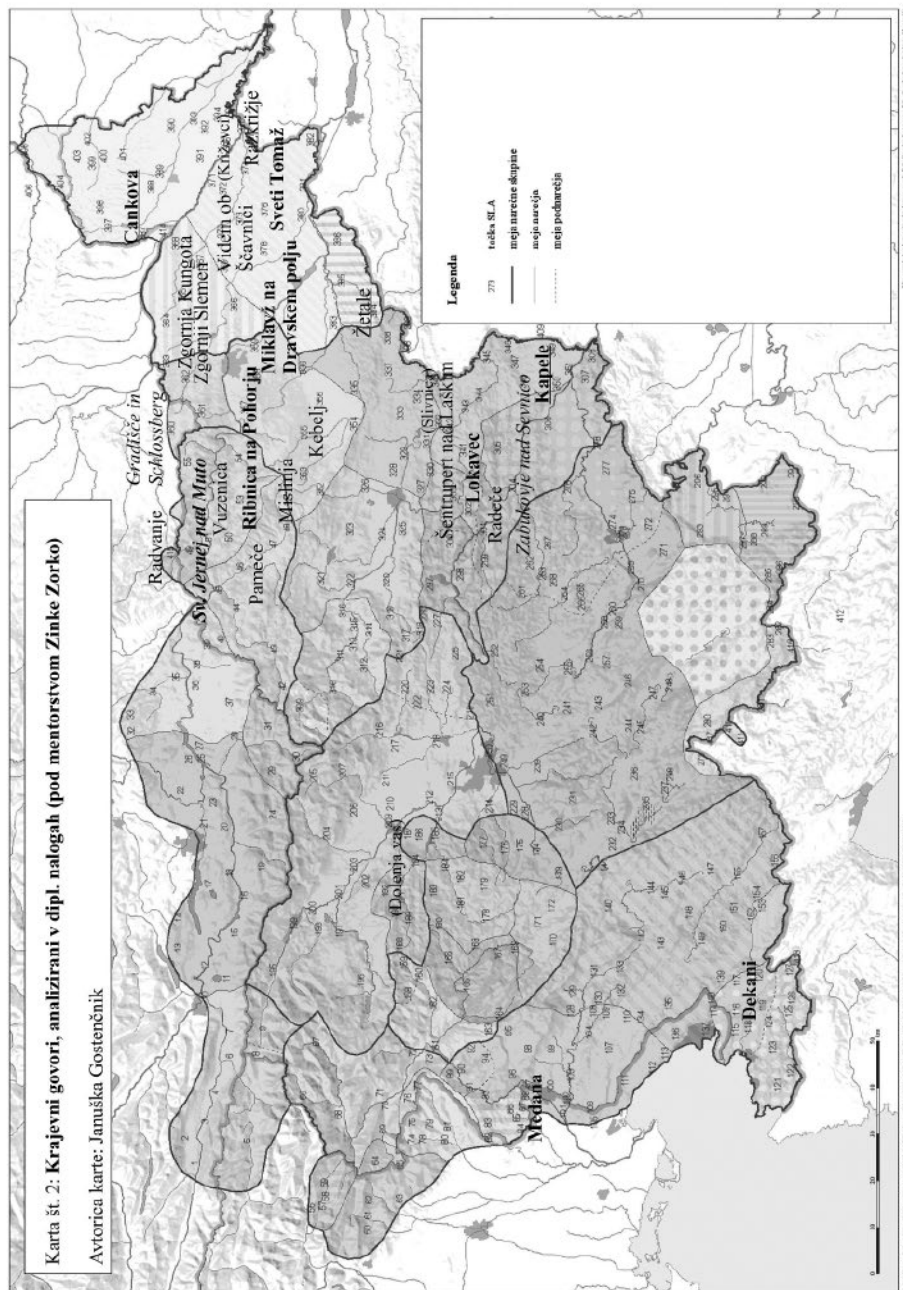
Povzemalna karta

Za večjo preglednost predstavlja krajevne govore v diplomskih nalogah, ki so nastale pod mentorstvom Zinke Zorko, še v obliki karte.

Legenda za branje karte

Krajevni govori, za katere smo pridobili nove zapise za zbirko SLA, so na zemljevidu označeni z različnimi tipi pisave.

- (1) Pisava brez posebnega oblikovanja (kraji: Kebelj, Mislinja, Pameče, Radeče, Radvanje, Vuzenica, Zgornja Kungota, Zgornji Slemen, Videm ob Ščavnici, Sveti Tomaž, Razkrižje in Zabukovje nad Sevnico) zaznamuje: a) krajevne govore, za katere obstajajo v zbirki SLA še drugi zapisi, b) zapise, ki ne vsebujejo celotne Vprašalnice za SLA, c)

Karta št. 2: Krajevni govori, analizirani v diplomskih nalogah (pod mentorstvom Zinke Zorko)

- zapisi, ki sicer vsebujejo celotno Vprašalnico za SLA, vendar smo to diplomsko nalogo imeli v svoji zbirki že prej.
- (2) S **krepko** pisavo so označeni zapisi krajevnih govorov, ki vsebujejo celotno Vprašalnico za SLA, vendar za ta krajevni govor v zbirki SLA obstajajo še starejši zapisi drugih raziskovalcev (kraji: Dekani, Lokavec, Medana, Ribnica na Pohorju, Miklavž na Dravskem polju, Sveti Tomaž).
 - (3) Podčrtan in z neodebeljeno pisavo zapisan je le krajevni zapis za Žetale, kar nakazuje, da je zapis primeren le kot primerjalno gradivo, saj je bilo besedje zbrano s pomočjo druge in ne s pomočjo Vprašalnice za SLA. Oznaka pomeni, da je v zbirki za SLA poleg tega še delni zapis drugega zapisovalca.
 - (4) Z oklepaji () so označeni trije zapisi, in sicer a) Križevci in Slivnica, tj. zapisa, ki nista bila digitalizirana in vključena v zbirko zaradi odsotnosti gradiva, zbranega po Vprašalnici za SLA, in b) govor Dolenje vasi v bližini SLA T191 Železniki, ki je sicer zapis celotne Vprašalnice za SLA, vendar ni točka SLA (digitaliziral že UKM), zato zapis ni bil vključen v zbirko.
 - (5) Z *ležečo* pisavo sta označena dva krajevna govora, in sicer a) Gradišče v Sloveniji in Schlossberg v Avstriji, ki je za zbirko SLA pomemben kot primerjalno gradivo zaradi zapisa celotnega leksičnega dela Vprašalnice in zaradi soseščine dveh govorov iz mreže SLA (T055 Zgornja Kapla in T360 Lučane) in b) krajevni govor Zabukovje nad Sevnico, obdelan v magistrskem delu Melite Zemljak Jontes, ki smo ga digitalizirali zaradi bogatega korpusa narečnih transkribiranih besedil.
 - (6) S **krepko in podčrtano** pisavo sta zapisana krajevna govora Cankove in Kapel, saj smo za ta krajevna govora med raziskavo pridobili zapisa celotne Vprašalnice za SLA, medtem ko smo doslej zanju imeli le delne zapise.

Digitalizacija zvočnih posnetkov iz zapuščine Zinke Zorko

Univerzitetna knjižnica v Mariboru je prejela v hrambo zapuščino pokojne Zinke Zorko iz dveh virov, in sicer najprej s strani njenih dedičev, nato pa še s strani Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. S slednje so prejeli zlasti zvočno gradivo na avdio- in videokasetah, na katerih je posneto narečno gradivo, same audiokasete (vseh je čez 1500) pa so nastale kot priloga diplomskih oz. seminarskih nalog študentov Zinke Zorko.

Ravnateljica UKM Zdenka Petermanec je v imenu UKM izrazila željo po ohranitvi, tj. digitalizaciji tega zvočnega gradiva, ki ga hranijo. ISJFR ZRC SAZU je po pregledu (nekaj naključno izbranih kaset smo preposlušali) prepoznal njegovo vsebinsko vrednost in se zavzel za njegovo čimprejšnjo digitalizacijo in ohranitev. Dogovorjeno je bilo, da bo ISJFR prevzel v digitalizacijo le del avdiokaset, in sicer zaenkrat okoli 500. UKM se je namreč za digitalizacijo avdiokaset (in preostalega zvočnega gradiva, ki pa z dialektološkega vidika za nas ni zanimivo) dogovarjal tudi z RTV-jem.

Digitalizacija zvočnih posnetkov poteka v skladu s protokoli, ki so predvideni za digitalizacijo gradiva, ki bo v prihodnje javno objavljen in dostopen na repozitoriju,⁴ za kar je potreben vpis posnetkov v sistem Cobiss ter posledično priprava dokumentacije z metapodatki in s tehničnimi podatki posameznega zvočnega posnetka oz. njegova digitalizacija na podlagi določenih parametrov (ustrezen format, natančno določeno vzorčenje ...). Visoko stopnjo zahtevnosti digitalizacije zdaj omogoča na novo vzpostavljen Fonolaboratorij na ISJFR ZRC SAZU.

Fonolaboratorij na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU⁵

Fonolaboratorij z eno najsodobnejših oprem pri nas in v tujini je začel delovati v letu 2020 (odprtje z javno predstavitevijo je potekalo 29. 6.). Nahaja se v t. i. črni sobi v 1. nadstropju ISJFR ZRC SAZU na naslovu Novi trg 4 v Ljubljani. Vodja je Tanja Mirtič. Zvočna inženirja, ki sta uglaševala opremo Fonolaboratorija ISJFR ZRC SAZU, sta Grega Švabič, strokovnjak za snemanje govora v filmih, in Vid Ahačič, uveljavljeni zvočni inženir.

V fonolaboratoriju najdemo opremo tako za studijsko kot terensko snemanje: dva mikrofona Neumann TLM 103, predojačevalec Grace Design m801, AD-DA konverter Orion 32+, upravljalec SPL2, zvočnika Neumann KH 310, snemalnica Isovox Mobile Vocal Booth V2, slušalke Beyerdynamic DT-770 Pro, program ProTools, studijski kasetofon TEAC D-3 (namenjen avdiokasetam), terenski snemalniki MixPre-3 II, mikrofoni DPA. Ne gre torej samo za zelo kvalitetno programsko opremo, temveč tudi za opremo, ki omogoča pridobivanje nadpovprečno kvalitetnih posnetkov, ki so bistvene pomena za eksperimentalnofonetične meritve.

⁴ Protokoli za postopek digitalizacije zvočnih posnetkov, kadar gre zgolj za potrebe njihove hrambe oz. ohranjanja, so namreč drugačni, tj. bistveno manj zahtevni.

⁵ Povzeto po: <https://zrcalnik.zrc-sazu.si/fonolaboratorij-profesor-higgins-na-novem-trgu/>, Tanja Mirtič, ustno, <http://znanost.sta.si/2786386/s-fonolaboratorijem-raziskovalci-fonetike-in-fonologije-dobivajo-osnovno-orodje>.

Fonolaboratorij ni namenjen samo dialektologom in narečnemu zvočnemu gradivu, temveč se uporablja tudi pri pripravi zvočnih posnetkov knjižnega govora, pomemben pa je tudi za raziskave sodobne slovenščine (npr. perceptivni testi). Osnovni nameni fonolaboratorija so torej trije: arhiviranje obstoječih posnetkov v digitalni obliki, snemanje visokokakovostnih posnetkov knjižne izreke, ki so objavljeni na portalih Fran in Franček in pridobivanje kakovostnega gradiva za raziskave sodobne govorjene slovenščine. Uporabljajo ga lahko vsi raziskovalci, ki se želijo projektno povezovati in sodelovati z ISJFR ZRC SAZU.

Narečna fonoteka Dialektološke sekcije ISJFR ZRC SAZU

Na ISJFR ZRC SAZU so se s snemanjem in analizo govora začeli ukvarjati že poleti leta 1954 na terenskih snemanjih notranjskega narečja v okolici Pivke. Arhiv obsega na desetine že digitaliziranih magnetofonskih trakov, ki so jih posneli Edward Stankiewicz, Ivan Grafenauer, Tine Logar, Rudolf Kolarič, Jakob Rigler in drugi jezikoslovci, ter prek dvesto avdiokaset, na katerih so od sedemdesetih let do konca prejšnjega stoletja beležili pogovore z narečnimi govorcii.

Narečna fonoteka se je sedaj začela bogatiti še z digitalizacijo zvočnih kaset iz zapuščine Zinke Zorko. Doslej je bilo presnetih že več deset enot, na podlagi katerih je bilo mogoče pripraviti osnutek za popis zvočnega gradiva (Podatki za katalogizacijo), ki ga z rastjo zbirke sproti dopolnjujemo in podrobneje strukturiramo. Vsebina posnetkov je zaenkrat predstavljena z opisnimi povzetki, tematski ključ bo izdelan na podlagi večjega števila enot, ko bo mogoče oceniti frekvenco pojavljanja posameznih tematskih skupin. Predvidena je izdelava iskalnika (iskanje po kraju, narečju, času nastanka, avtorju posnetka, tematskem in žanrskem ključu). (Kenda-Jež, 2021)

Zaključek

Pregledali sva narečjeslovne raziskave Zinke Zorko in izpostavili tiste, ki so bile povezane s Slovenskim lingvističnim atlasom (SLA). V prvi fazi sva pregledali njen neposredni prispevek k narečni zbirki za SLA, to so njeni zapisi krajevnih govorov po Vprašalnici za SLA, kakor tudi njene splošne raziskave krajevnih govorov iz mreže za SLA. V narečni zbirki za SLA se nahajajo trije njeni rokopisni zapisi, pri čemer sta dva izmed njih zapisana v zvezku (kozjaški krajevni govor Lučane – Leutschach (T360)

iz leta 1985 in prekmurski krajevni govor Žetinci – Sieldorf (T414) iz leta 1988), eden pa le na listkih (severnopohorski-remšniški krajevni govor Zgornja Kapla (T055) iz leta 1960) – ta je hkrati profesoričin domači krajevni govor in eden njenih prvih terenskih zapisov narečnega gradiva. V drugi fazi sva pregledali narečjeslovne diplomske in magistrske naloge, ki so na ljubljanski in mariborski univerzi nastale pod njenim mentorstvom in obravnavajo krajevne govore na podlagi Vprašalnice za SLA. Doslej je bilo namreč pri nastanku SLA uporabljeno gradivo le iz treh teh diplomskih nalog, gradivo iz preostalih nalog pa ne. Izmed vseh relevantnih del sva naredili še ožji izbor in obravnavali le tista, v katerih so analizirani krajevni govori iz mreže za SLA. Pregledali sva, ali je v delih zapisana celotna Vprašalnica za SLA ali le delna (največkrat gramatični del), nato pa še, ali je v primeru, da za določen krajevni govor v zbirki za SLA že obstaja zapis, gradivo primerljivo in ustrezno za vključitev v gradivsko zbirko SLA. Relevantne diplomske naloge smo tudi digitalizirali in jih vključili v zbirko za SLA.

Literatura

Francka BENEDIK, 1999: *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas (SLA)*. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU).

Karmen KENDA-JEŽ, 2021: Zvočni arhiv Dialektološke sekcije ISJFR ZRC SAZU. Interno gradivo.

Zinka ZORKO, 1988: Perniški govor, *Wiener slawistischer Almanach*, bd. 22, 255–272.

– –, 1989: Govor vasi Žetinci (Sieldorf) v avstrijskem Radgonskem kotu, *Slavistična revija* 371/3, 241–251.

– –, 1990: Govor Kaple na Kozjaku. *Tudományos közlemények: 10 éves a szlovén nemzetiségi tanárképzés a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán = Znanstvene publikacije: 10 let Katedre za slovenski jezik in književnost na Visoki učiteljski šoli v Szombathelyu*. Ur. Károly Gadányi. Szombathely: Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola. 162–174.

– –, 1990: Oplotniško narečno besedišče. *Zbornik občine Slovenska Bistrica*. Uredila Ferdinand Šerbelj in Stane Gradišnik. Slovenska Bistrica: Skupščina občine: Kulturna skupnost. 410–414.

Zinka ZORKO, 2001: Miklavški govor. *Zbornik občine Miklavž na Dravskem polju*. Ur. Marjan ŽNIDARIČ. Miklavž na Dravskem polju: Občina. 261–268.

– –, 2003: Oblikoslovje in leksika v govoru Cankove. *Avgust Pavel*. (Zora, 23). Ur. Zinka Zorko, Miha Pauko. Maribor: Slavistično društvo. 73–94.

– –, 2007: Glasoslovje v kozjansko-bizeljskem narečju (Lesično, Pišece, Kapele), *Razprave. Razred za filološke in literarne vede; Philologia et litterae* 20, 325–336.

– –, 2007: Štajerski govor v Šentrupertu nad Laškim. *Laški zbornik*. Ur.: Jože Maček. Laško: Knjižnica. 157–168.

– –, 2008: Prekmursko ravensko podnarečje na Cankovi. *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*. (Zora, 55). Ur. Marko Jesenšek: Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti. 257–269.

– –, 2010: Mislinjski govor. *Občina Mislinja: zbornik*. Ur. Jože Potočnik et al. Mislinja: Občina. 206–211.

– –, 2014: Kozjansko-bizeljsko narečje – glasoslovje pišečkega govora: (gradivo za okroglo mizo), *Slavia Centralis* 7/2, 111–113.

– –, 2017: Narečno besedje po Slovenskem lingvističnem atlasu v cankovskem govoru. *Avgust Pavel med Slovenci, Madžari in Avstrijci* (Zora, 120). Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba Univerze. 73–81.

Spletne strani

<https://zrcalnik.zrc-sazu.si/fonolaboratorij-profesor-higgins-na-novem-trgu/>, <http://znanost.sta.si/2786386/s-fonolaboratorijem-raziskovalci-fonetike-in-fonologije-dobivajo-osnovno-oro-dje>

Diplomske naloge

Anica BRATUŠA, 1995: *Prleški govor Vidma ob Ščavnici: diplomska naloga*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Polonca DEBELEC, 1985: *Slivniški govor kot del osrednještajerskega narečja: diplomsko delo*. Gorica pri Slivnici: Pedagoška akademija, Maribor: Pedagoška fakulteta.

Leonida DOMAJNKO, 2001: *Govor Miklavža na Dravskem polju: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Mihaela FIKE, 2006: *Kozjaški govor na Zgornjem Slemenu: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Marija GERE, 1993: *Govor Cankove: diplomska naloga visokošolskega študija*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Daniela GOLOB, 2009: *Besedje v štajerskem kungoškem govoru: diplomsko delo*. Maribor. Filozofska fakulteta. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=9869>

Simona HORVAT, 2004: *Leksika in živalski pregovori v žetalskem govoru: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Janja KLENOVŠEK, 2011: *Govor vasi Lokavec pri Rimskih Toplicah: diplomsko delo*. Rimske Toplice. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=18684>

Danica KOROŠEC, 1991: *Kebeljski govor: diplomsko delo*. Kebelj, Maribor: Pedagoška fakulteta.

Sergeja KOVŠE, 1989: *Govor Ribnice na Pohorju*. Ljubljana: Filozofska fakulteta

Mira KRAJNC IVIČ, 1998: *Besedje v Vuzeniškem govoru: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Majda Marija LESJAK, 2015: *Govor Sv. Jerneja nad Muto: magistrsko delo*. Maribor. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=48415>.

Nada MAJCEN, 1986: *Govor vasi Tomaž pri Ormožu po vprašalnici SLA*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Leja ODER, 2003: *Mislinjski govor: diplomatska naloga*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Marjeta PLACET, 2010: *Govor vasi Rothwein: diplomsko delo*. Maribor: Filozofska fakulteta. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=15052>.

Tea RACE, 1989: *Govor kraja Dekani*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Andreja RADETIČ, 2002: *Govor krajevne skupnosti Kapele: diplomsko delo*. Kapele.

Jana RIHTARŠIČ, 2005: *Govor Dolenje vasi: (Selško narečje): diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Metka ROJ, 2013: *Severnoštajerski govor v kraju Kozjak nad Pesnico in analiza dialektizmov v zapisanih pravljicah: diplomsko delo*. <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=43305>

Irena RUBIN SMOLAR, 2007: *Govor Pameč: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Polona STARIČ, 2002: *Glasoslovje in oblikoslovje govora Radeč: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Bernarda TRDIN, 2000: *Govor Šentruperta nad Laškim: diplomatska naloga*. Maribor.

Barbara VOLMAJER, 2005: *Koroški govor kraja Gradišče v Sloveniji in Schlossberga v Avstriji: (skladnja in besedje): diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Metka VOLMAJER, 2005: *Koroški govor kraja Gradišče v Sloveniji in Schlossberga v Avstriji: (glasoslovje in oblikoslovje): diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Melita ZEMLJAK JONTES, 2000: *Govor Zabukovja nad Sevnico: glasoslovje in naglas: magistrsko delo*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Danila ZULJAN KUMAR, 1994: *Medanski govor: diplomatska naloga iz dialektologije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Samia ŽUNIČ, 1995: *Besedotvorje v križevskem govoru: A-diplomska naloga*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

ZINKA ZORKO AND SLOVENIAN LINGUISTIC ATLAS

In this paper, we reviewed Zinka Zorko's dialectological research focusing on the Slovenian Linguistic Atlas (SLA). In the first phase, we reviewed Zorko's direct contribution to the SLA dialect collection, namely the records of local speeches according to the SLA Questionnaire, as well as a more general research on local speeches from the SLA Network. The dialect collection for SLA contains three manuscripts, two of which are written in a notebook (Kozja's local dialect Lučane - Leutschach (T360) from 1985 and Prekmurje local dialect Žetinci - Sieldorf (T414) from 1988), and on leaflets (North Pohorje-Remšnica local dialect Zgornja Kapla (T055) from 1960) which is professor's native local dialect and one of her first field records of dialect material. In the second phase, we reviewed diploma and master's theses, supervised by Zorko at the University of Ljubljana and Maribor which focus on local speeches analyzed according to the SLA Questionnaire. So far, the material from only three of these diploma theses have been used in SLA, and no material from other theses. We further narrowed our research of the relevant theses, and considered only those in which local speeches from the SLA Network are analyzed. We reviewed whether the entire SLA Questionnaire was used or only a part of it (mostly a grammatical part), and whether in case of a research on a particular local speech that is already included in SLA, the material is still appropriate for inclusion in the SLA collection. Relevant diploma theses were also digitized and included in the SLA collection.